

64-72-88/2
07.09.18

Відгук
офіційного опонента
кандидата юридичних наук,
Миронюк Ольги Іванівни
на дисертацію Маськовіти Марії Миколаївни
«Присяга працівника ОВС України: історико-правовий вимір»,
подану на захист до Спеціалізованої вченої ради Д 35.052.19
у Національному університеті «Львівська політехніка»
на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі
спеціальності 12.00.01 – теорія та історії держави і права;
історія політичних і правових учень

Актуальність теми дисертаційного дослідження М.М. Маськовіти обумовлена тим, що інститут присяги має багатовікову традицію. Якщо раніше це була переважно клятва вірності підлеглих своєму правителю, що часто мало релігійний зміст і нагадувало сакральний обряд тощо, то в сучасний період – це присягання на вірність народу і Конституції. У різних країнах присягу складають президенти, монархи, парламентарі, міністри, судді, військовослужбовці та інші державні службовці. Особливістю її є те, що порушення присяги передбачає юридичну відповідальність за невиконання обов'язків, які випливають з набутого статусу особи, яка присягала. Всі ці процеси потребують цілісного теоретичного осмислення, а особливо щодо працівників ОВС, що надає дисертаційній роботі М.М. Маськовіти необхідну актуальність і новизну.

Дисертантка ставить перед собою мету здійснити комплексне загальнотеоретичне дослідження історико-правових засад становлення, формування і розвитку інституту присяги працівників органів внутрішніх справ, а також сформулювати пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення норм чинного законодавства у цій сфері (С. 19). М.М. Маськовіта добре обізнана про ступінь розробленості даних проблеми у юридичній науці, про що свідчить бібліографія, що включає 242 джерела. При підготовці дисертації авторка опрацювала значну кількість нормативного матеріалу (в тому числі законодавчі акти зарубіжних держав),

а також судову практику. Все це дозволило авторці успішно впоратися з поставленими дослідницькими завданнями, сформувані самостійну наукову позицію і зробити достовірні та обгрунтовані висновки. Підготовлена М.М. Маськовітою дисертація повністю відповідає паспорту спеціальності 12.00.01, за якою представлена на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації - 224 сторінки, з яких 26 складає список використаних джерел.

У розділі 1 «Теоретичні та методологічні основи дослідження присяги працівника органів внутрішніх справ» М.М. Маськовіта звертається до проблеми доктринального обгрунтування присяги як правового інституту. У цьому розділі здійснено детальний розбір науковознавчого підґрунтя дослідження присяги працівників органів внутрішніх справ. А також розкрито методологію дослідження, що сприяло комплексному історико-правовому аналізу інституту присяги працівників ОВС в Україні та проаналізовано історико-правові та методологічні засади присяги працівника органів внутрішніх справ.

У розділі 2 дисертантка здійснила історико-правову характеристику присяги органів внутрішніх справ. Здійснена робота щодо становлення та розвитку присяги працівника органів внутрішніх справ. Особливої уваги заслуговує розгляд поняття та сутності присяги працівника органів внутрішніх справ у підрозділі 2.2 дисертації. Важливим є і те, що визначено яке значення має присяга працівника органів внутрішніх справ.

Розділ 3 присвячений ролі присяги працівників органів внутрішніх справ у здійсненні ними своєї професійної діяльності. Досліджено присягу працівника органів внутрішніх справ як умову належної професійної діяльності. Розглянуто роль морально-етичних принципів прийняття присяги працівника органів внутрішніх справ. Останній підрозділ дисертаційної

роботи присвячений особливостям вдосконалення нормативно-правового регулювання присяги працівника органів внутрішніх справ .

Разом з тим дисертація М.М. Маськовіти як і будь-яка творча робота, не позбавлена від деяких недоліків.

1. До переліку загальнонаукових методів М.М. Маськовіта включає діалектичний, структурний і формально-логічний методи (С. 20). У систему загальнонаукових методів входять методи, які застосовуються в усіх науках, без будь-якого винятку, але застосовуються лише на одній, певній стадії, процедури наукового пізнання (аналіз, синтез, порівняння та ін.). Діалектичний метод має більш широку сферу застосування, він застосовується не тільки у всіх науках, а й на всіх стадіях, процедурах наукового пізнання. Тому він є особливим, загальним методом наукового пізнання і в групу загальних методів входити не може.

2. З огляду на те, що робота присвячена особливостям присяги працівників ОВС України, було б логічно почати дослідження з визначення поняття «присяга» в цілому, його співвідношення із суміжними категоріями (ритуал, клятва). У літературі немає єдності поглядів щодо цих питань, тому автору слід було визначити свою позицію.

3. Доцільним було б в дисертації, що присвячена загальнотеоретичним питанням, конкретно визначити нормативно-правову базу досліджуваної проблематики, не обмежуючись загальною вказівкою на деякі правові акти України і зарубіжних країн.

Висловлені зауваження є дискусійними, не мають принципового характеру і не знижують загальної позитивної оцінки дисертації в цілому. Основні концептуальні висновки дисертанта логічні, достовірні, відрізняються науковою новизною і свідчать про особистий внесок авторки в наукове дослідження історико-правових проблем присяги працівника ОВС України.

Дисертаційне дослідження «Присяга працівника ОВС України: історико-правовий вимір» відповідає чинним вимогам МОН України, а її автор –

Маськовіта Марія Миколаївна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень.

Офіційний опонент:

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри філософії та теорії права
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

Миронюк О.І.

